

MINI PER 87
11.11.2013

16.27

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA
DODANU VRIJEDNOST, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA VRIJEDNOST

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE NJEGOVA DONOŠENJA

a) Ocjena stanja

Pri oporezivanju potrošnje primjenjuje se Zakon o porezu na dodanu vrijednost. Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 73/2013) koji je u potpunosti usklađen s pravnom stečevinom Europske unije na području oporezivanja porezom na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) primjenjuje se od 1. srpnja 2013. godine, odnosno od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te je njime propisano:

- ukidanje fizičkih granica i kontrola nad njima,
- jedinstveno zajedničko tržište bez fiskalnih granica,
- predmet oporezivanja i područje primjene PDV-a,
- uključivanje slobodnih zona u područje Republike Hrvatske u fiskalnom smislu,
- što se smatra isporukom i stjecanjem na zajedničkom tržištu Europske unije te opće odredbe o transakcijama između država članica Europske unije na Zajedničkom tržištu, kao i odredbe o transakcijama pri uvozu dobara,
- tko se smatra poreznim obveznikom,
- mjesto obavljanja usluga i iznimke od općeg načela,
- nastanak oporezivog događaja, obveza plaćanja PDV-a i porezna osnovica,
- snižena i opća stopa PDV-a,
- ukidanje oslobođenja od plaćanja PDV-a pri uvozu osobnih automobila i opreme za obavljanje gospodarske djelatnosti za hrvatske branitelje te za uvoz dobara koje vjerske zajednice primaju od vjerskih zajednica i drugih stranih pravnih i fizičkih osoba, a služe im za obavljanje vjerskih poslova,
- ukidanje oslobođenja od plaćanja PDV-a za samostalne umjetnike te da od 1. siječnja 2015. godine građevinsko zemljište postaje predmet oporezivanja PDV-om kada ga isporučuje porezni obveznik,
- oslobođenje od PDV-a za nabavu goriva za brodove koji plove na otvorenom moru, kao i oslobođenja od PDV-a s i bez prava na odbitak pretporeza te oslobođenja pri uvozu dobara iz trećih zemalja,
- pravo na odbitak pretporeza, podjela pretporeza i ispravak pretporeza,
- povrat PDV-a inozemnim poreznim obveznicima koji imaju sjedište u drugim državama članicama Europske unije i onima koji imaju sjedište na području trećih zemalja,
- upis u registar obveznika PDV-a i izdavanje PDV identifikacijskog broja,
- izdavanje računa i čuvanje dokumentacije,
- razdoblje oporezivanja i obveza podnošenja prijave PDV-a, Zbirne prijave za isporuke na Zajedničkom tržištu i Prijave za stjecanje iz druge države članice Europske unije te prijave za isporuke i stjecanje novih prijevoznih sredstava,
- posebni postupci oporezivanja za male porezne obveznike, putničke agencije, rabljena dobra, umjetnička djela, antikne ili kolekcionarske predmete, investicijsko zlato i elektronički

obavljene usluge koje obavljaju porezni obveznici sa sjedištem izvan Europske unije osobama koje nisu porezni obveznici,
- odredbe o poreznim zastupnicima te prekršajne i prijelazne odredbe.

U vezi odredbe članka 38. stavka 2. točke g) Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojom je propisano oporezivanje sniženom stopom PDV-a 5% novina novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnutih na papiru koje izlaze dnevno i kao opće-informativni tisak objavljuju novinarske autorske tekstove u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju, naglašava se da iz Rješenja Ustavnog suda Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 99/2013) proizlazi da se sve dnevne novine neovisno o broju riječi od 1. kolovoza 2013. godine oporezuju PDV-om po stopi 5%.

b) Pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Ovim izmjenama i dopunama Zakona:

1. stopa PDV-a 10% povećava se na 13%, te će se njome oporezivati sva dobra i usluge koje su bile oporezive stopom 10%,
2. propisuje se oporezivanje sniženom stopom PDV-a od 5% na novine nakladnika koji imaju statut medija, otisnutih na papiru koji izlaze dnevno, osim na one koji u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju,
3. dodatno se pojašnjava oporezivanje sniženom stopom PDV-a 13% novina i časopisa novinskih nakladnika koji imaju statut medija te novina i časopisa nakladnika za koje ne postoji obveza donošenja statuta medija prema posebnom propisu, koji izlaze periodično, osim onih koji u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju,
4. mijenja se oslobođenje te način ostvarivanja oslobođenja za isporuke u okviru diplomatskih i konzularnih sporazuma,
5. proširuje se popis dobara koja se mogu smještati u porezna skladišta i isporučivati unutar njih,
6. mijenja se odredba o poreznoj osnovici pri stjecanju dobara iz druge države članice Europske unije zbog jasnije primjene,
7. mijenja se odredba o obvezi plaćanja PDV-a kada hrvatskom poreznom obvezniku, odnosno pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a isporuku dobara ili usluga obavlja porezni obveznik koji ima sjedište u drugoj državi članici ili trećoj zemlji,
8. propisuje se prijenos porezne obveze u tuzemstvu na poreznog obveznika upisanog u registar obveznika PDV-a,
9. mijenja se odredba o uvjetima koji su potrebni za odbitak PDV-a obračunanog na stjecanje dobara unutar Europske unije,
10. proširuje se ovlast ministra financija da zbog pojednostavljenja podnošenja prijave PDV-a stranih poreznih obveznika koji obavljaju međunarodni cestovni prijevoz putnika u Republici Hrvatskoj propiše kada navedeni porezni obveznici trebaju podnijeti prijave PDV-a,
11. dodatno se određuje nadležnost Carinske uprave u vezi s obračunom i naplatom PDV-a u postupcima uvoza dobara.

1. Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2014. – 2016. Vlade Republike Hrvatske za sva dobra i usluge, koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV-a od 10%, planirano je povećanje snižene stope PDV-a s 10% na 13% i to od 1. siječnja 2014. godine. Stoga se predloženim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu

vrijednost predlaže da se stopa PDV-a 10% zamijeni stopom 13% kojom će se oporezivati sva dobra i usluge koje su bile oporezive stopom 10%. Navedena odredba propisuje se u cilju povećanja prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske te smanjenja razlike između opće stope PDV-a 25% i snižene stope PDV-a u odnosu na pravila koja primjenjuju druge države članice. Naime, većina država članica uz opću stopu PDV-a primjenjuje i jednu ili dvije snižene stope PDV-a, pri čemu je omjer između opće stope PDV-a i više snižene stope otprilike 50%. Tako je primjerice u Austriji opća stopa 20%, a snižena stopa 12%, Belgija ima opću stopu 21%, a sniženu stopu 12%. U Češkoj je opća stopa 21%, a snižena 15%, Finska ima opću stopu 24%, a sniženu stopu 14%, Grčka ima opću stopu 23%, a sniženu stopu 13%, u Irskoj je opća stopa 23%, a snižena 13,5%, Latvija ima opću stopu 21%, a sniženu 12%, u Mađarskoj je opća stopa 27%, a snižena stopa 18%.

2. Sniženom stopom PDV-a od 5% oporezivale bi se novine nakladnika koji imaju statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju. U vezi oporezivanja novina napominje se da je Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, br. 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 73/2000, 48/2004, 82/2004, 90/2005, 76/2007, 87/2009, 94/2009, 22/2012 i 136/2012) koji je bio na snazi do 30. lipnja 2013. godine bilo propisano da se po stopi PDV-a od 10% oporezuju novine i časopisi otisnuti na papiru, koji izlaze dnevno ili periodično, osim onih koji u cijelosti ili uglavnom sadrže oglase ili služe oglašavanju. Snižena stopa PDV-a od 10% primjenjivala se na sve novine osim onih koje većim dijelom ili uglavnom služe oglašavanju od 1. kolovoza 2007. godine do 30. lipnja 2013. godine, kako bi se omogućilo da dnevne novine i časopisi budu jeftiniji zbog smanjenja PDV-a s opće stope tada 22% na stopu od 10% tako da bi na taj način bili dostupniji javnosti i stanovništvu slabije kupovne moći u cilju dnevnog informiranja stanovništva o bitnim događajima u gospodarstvu, politici i javnim događanjima.

Direktiva Vijeća 2006/112/EZ dopušta oporezivanje novina i časopisa koji ne služe oglašavanju sniženom stopom PDV-a. Polazeći od navedene Direktive u Europskoj uniji i Europskoj ekonomskoj zoni još osam zemalja primjenjuju različite stope PDV-a na novine i časopise: Belgija, Danska, Španjolska, Estonija, Francuska, Poljska, Finska i Norveška. S time u vezi aktualni dokument Europske komisije (Review of existing legislation on VAT reduced rates, TAXUD/C1, 2013) navodi: “U skladu s Direktivom o porezu na dodanu vrijednost količina oglasa se ponekad koristi kao kriterij određivanja hoće li se primijeniti snižena stopa. U nekim državama članicama iz toga su isključene publikacije pornografskog karaktera ili one koje mogu potaknuti nasilje. Frekvencija objavljivanja ili specifični karakter sadržaja su kriteriji koji se na nacionalnim razinama koriste za distinkciju između standardne i snižene stope poreza na dodanu vrijednost. U nekim državama članicama snižena stopa se primjenjuje samo za publikacije koje se prodaju putem pretplate tijekom određenog razdoblja.”

Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 73/2013, u daljnjem tekstu: Zakon) koji se primjenjuje od 1. srpnja 2013. godine, a koji je usklađen s Direktivom Vijeća 2006/112/EZ, iskorištena je mogućnost propisivanja snižene stope PDV-a za novine i časopise te je njime propisana:

a) stopa PDV-a od 5% za novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno i kao opće-informativni tisak objavljuju novinarske autorske tekstove u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju, kao i za znanstvene časopise,

- b) stopa PDV-a od 10% za novine i časopise novinskog nakladnika koji ima statut medija, osim onih koji se oporezuju po stopi PDV-a od 5%, otisnute na papiru te osim onih koji u cijelosti ili u većem dijelu sadrže oglase ili služe oglašavanju, kao i za časopise za kulturu i umjetnost,
- c) stopa PDV-a od 25% (opća stopa) za ostale novine i časopise koji ne zadovoljavaju prethodno navedene kriterije.

Preduvjeti za primjenu snižene stope PDV-a propisani su u članku 38. stavku 2. točki g) Zakona u vidu kriterija koje je potrebno ispuniti da bi dnevne novine bile oporezive po stopi PDV-a 5%. Novine koje ne ispunjavaju propisane kriterije ne mogu se oporezivati stopom PDV-a 5% već se oporezuju po stopi 10%, odnosno 25% ako u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju.

Zakonom propisani preduvjeti za primjenu snižene stope PDV-a po stopi 5% jesu:

- 1) da se radi o novinama koje izlaze dnevno;
- 2) da te novine većim dijelom ne služe oglašavanju;
- 3) da imaju statut medija prema kojem se, prema članku 26. Zakona o medijima (Narodne novine, br. 59/2004, 84/2011 i 81/2013) "osobito utvrđuje način sudjelovanja novinara u postupku imenovanja i razrješenja glavnog urednika (te) sloboda rada i odgovornost novinara";
- 4) da iste novine zadovoljavaju normativno određenje "općeinformativnog tiska" navedeno u članku 2. Zakona o medijima: "Općeinformativni tisak je onaj koji skupno objavljuje programske sadržaje namijenjene kontinuiranom informiranju javnosti o aktualnom društvenom, osobito političkom, gospodarskom, socijalnom, kulturnom životu i drugim zbivanjima u Hrvatskoj i svijetu" i
- 5) da u primjerku dnevnog izdanja objavljuju novinarske autorske tekstove u opsegu od najmanje 25.000 riječi.

Prema tome, posebna snižena stopa PDV-a od 5% trebala se primjenjivati na izdanja dnevnih novina objavljena u danima kada je njihov statut medija na snazi, ako je oglašavanju namijenjen njihov manji dio, odnosno ako je kumulativno ispunjeno svih pet kriterija propisanih Zakonom. Pri tome posebno se naglašava da je propisani kriterij broja riječi vezan na primjerak dnevnog izdanja, a ne na pojedini medij kako se to u javnosti shvaća. U praktičnoj primjeni navedeni kriterij znači da se pojedini primjerak dnevnog izdanja može oporezivati stopom 10% neovisno o mediju, ako ne zadovoljava kriterij od 25.000 riječi.

Budući da je kriterij "općeinformativnog tiska" podložan procjeni služe li sadržaji u određenom izdanju novina "informiranju javnosti o aktualnom društvenom životu" ili ne, dodatnim kriterijem opsega novinarskog autorskog teksta pokušalo se uvesti egzaktni parametar koji ne bi bio arbitraran, odnosno podložan subjektivnoj procjeni. Posegnulo se za takvim rješenjem uviđajući jasnu (iako ne bezuvjetnu) relaciju između društvene funkcije općeinformativnog tiska i opsega novinarskog autorskog teksta: što je više novinarstva u pojedinom primjerku novina, time će i društvena relevantnost izvještavanja "o aktualnom društvenom, osobito političkom, gospodarskom, socijalnom, kulturnom životu i drugim zbivanjima u Hrvatskoj i svijetu" biti više zadovoljena, a pad zaposlenosti i drugi negativni trendovi u redakcijama - posebno u kombinaciji s odredbama statuta medija - zaustavljeni. Uvođenjem kriterija opsega novinarskih priloga nipošto se nije ulazilo u uredničku koncepciju pojedinih novina, niti diskvalificiralo neke dnevne novine u odnosu na neke druge, nego se u vidu posebno snižene stope PDV-a pokušalo stimulirati podizanje novinarske zaposlenosti te slobode i razine javnog informiranja.

Stoga je svrha uvođenja posebno snižene stope PDV-a od 5% na dnevne novine bila poticanje novinarske djelatnosti i ublažavanje posljedica dugotrajnog pada prihoda i opće krize novinske industrije koja je za posljedicu imala pad zaposlenosti od 26% u razdoblju od 2008. do 2012. godine. Pritom valja imati na umu da je prema procjeni Udruge novinskih izdavača pri Hrvatskoj udruzi poslodavaca, oko polovice radne snage u redakcijama angažirano privremeno, bez ugovora o radu. Nadalje, primjena odredbi Zakona o medijima o statutima medija kojima bi se odredio utjecaj novinarki i novinara na izbor glavnih urednica, odnosno urednika bila je, prema tvrdnjama Hrvatskog novinarskog društva, dugotrajno izbjegavana od strane vlasnika. Sve to je imalo negativne učinke na slobodu izražavanja i standarde novinskog izvještavanja. Stoga se primjenom snižene stope pokušalo utjecati na financiranje stalnog zapošljavanja novinara.

Međutim, navedenu zakonsku odredbu o korištenju snižene stope PDV-a od 5% pod propisanim uvjetima, Ustavni sud Republike Hrvatske, temeljem podnijetog zahtjeva za ocjenom ustavnosti, okarakterizirao je kao odredbu koju treba preispitati u odnosu na ustavna načela. S time u vezi Ustavni sud Republike Hrvatske, rješavajući o prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom, na sjednici održanoj 16. srpnja 2013. donio je rješenje kojim se:

„I. Pokreće postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 38. stavka 2. točke g) Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 73/2013.) u dijelu koji glasi: "u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja".

II. Na temelju članka 45. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 99/99., 29/2002. i 49/2002. - pročišćeni tekst), do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske iz točke I. ove izreke privremeno se obustavlja izvršenje svih pojedinačnih akata koji se donose i radnji koje se poduzimaju na temelju članka 38. stavka 2. točke g) Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 73/2013.) u dijelu koji glasi: "u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja".

Privremena obustava izvršenja svih pojedinačnih akata i radnji, kako se navodi u točki II. te izreke, traje do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske o suglasnosti s Ustavom odredaba Zakona porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“, broj 73/2013).“.

U rješenju Ustavnog suda Republike Hrvatske se također navodi da je nakon provedene rasprave, Ustavni sud Republike Hrvatske zaključio da razlozi zbog kojih predlagatelji predlažu pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske članka 38. stavka 2. točke g) Zakona u dijelu koji glasi: "u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja" otvaraju nekoliko pitanja koja zahtijevaju ispitivanje u svjetlu temeljnih ustavnih vrednota i zaštićenih ustavnih dobara. Prema mišljenju Ustavnog suda Republike Hrvatske ta su pitanja ustavnopravno relevantna jer su vezana uz opravdanost razlike u postupanju prema novinskim nakladnicima u Republici Hrvatskoj. Razlika u postupanju sastoji se u tome što nakladnici opće-informativnih dnevnih novina plaćaju različiti iznos PDV-a (5% odnosno 10%), pri čemu je isključivo mjerilo razlikovanja broj riječi novinarskih autorskih tekstova u primjerku dnevnog izdanja pojedinih novina. Ustavni sud Republike Hrvatske podsjeća da svaka neopravdana razlika u postupanju prema novinama u usporedivim situacijama izravno utječe na slobodu tiska koja je sastavni dio ustavne slobode izražavanja misli (članak 38. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske), a da bez slobode mišljenja i izražavanja misli nema demokratskog društva. Stoga su ostvarene pretpostavke za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske

osporenog članka 38. stavka 2. točke g) Zakona u dijelu koji glasi: "u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja".

Vezano uz Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske ističe se, da su se od 1. srpnja 2013. godine sve dnevne novine mogle kvalificirati za posebno sniženu stopu PDV-a od 5%, pod uvjetom da zadovolje kriterije propisane člankom 38. stavkom 2. točkom g) Zakona. Stoga je razvidno da navedenom zakonskom odredbom nikako nije bila namjera ugroziti slobodu jednog medija već utvrditi kriterije koje bi trebali zadovoljiti svi mediji, odnosno svaki primjerak dnevnog izdanja kao što je statut, veličina autorskog teksta, sadržaj tiska i drugo, kako bi se mogla primijeniti snižena stopa, a sve s ciljem uvođenja reda i poticanja razvoja izdavačke djelatnosti.

Vezano uz propisivanje posebno snižene stope PDV-a nadalje se ističe:

1. neosporno je da javna glasila i novinari ponajprije informiraju građane o relevantnim događanjima, pojavama, osobama, idejama, mišljenjima, programima, svjetonazorskim i političkim opcijama, odnosno o svemu što je od javnog interesa, međutim novine osim informativne uloge imaju i edukativnu ulogu i to vrlo široke populacije raznih starosnih dobi.
2. primjenom posebno snižene stope PDV-a nastojalo se poticati novinarsko stvaralaštvo, stvaranje autorskog teksta, kvalitetnog sadržaja koje bi imalo značajnu ulogu u informiranju i educiranju javnosti. Zbog navedenoga željelo se utjecati na stvaranje autorskih tekstova koji donose cjelovite sadržaje sa većim brojem riječi i potiču novinare na autorsko stvaralaštvo. Stoga se navedenom odredbom ne diskriminira jedna vrsta teksta u odnosu na drugu već je cilj bio da se u novinarstvu potakne stvaranje autorskih tekstova i autorskih djela.
3. odredba o broju riječi nije imala cilj utjecati na uređivačku politiku, veličinu naslova, fotografija niti veličinu pojedinih tekstova, već se njome nastojalo potaknuti stvaranje informativnih autorskih tekstova sa većim brojem riječi. Također se posebno sniženom stopom 5% za navedene dnevne novine željelo potaknuti razvoj ove djelatnosti i omogućiti joj da lakše prebrodi kriznu situaciju u gospodarstvu.
4. navedenom odredbom nije bio cilj ugroziti slobodu medija ili povrijediti osobna prava novinara zaposlenih u tim medijima, a niti ugroziti sva druga zajamčena prava i ljudske slobode, već naprotiv potaknuti autorsko izražavanje i slobodnu tržišnu utakmicu u pridobivanju čitalačke publike. Ovom odredbom ničim nije dovedena u pitanje sloboda izražavanja kao niti sloboda mišljenja, primanja i širenja informacija već je kriterij bio novinarski autorski tekst što bi trebao biti cilj i novinarima, a i nakladnicima. Kriterij od 25.000 riječi novinarskog autorskog teksta nije propisan za određene novine već je uveden kao poticajna mjera za sve novinske nakladnike da dostignu navedene kriterije kako bi se na njihove dnevne novine mogla primijeniti snižena stopa PDV-a od 5% koja je trebala omogućiti prostor za povećanje plaća novinara i pokriće drugih troškova novinske djelatnosti. Stoga propisana odredba ni na koji način nije nesuglasna sa člankom 51. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske kojim je propisano da se porezni sustav temelji na načelima jednakosti i pravednosti obzirom da je svim nakladnicima omogućeno da ostvare kriterije navedene u članku 38. stavku 2. točki g) Zakona neovisno o kojem se nakladniku radi.

Međutim, uvažavajući Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 99/2013) koje je na prijedlog određenih novinskih nakladnika doneseno 16. srpnja 2013. godine privremeno obustavio primjenu navedenih odredbi, navodeći da navedena odredba otvara niz pitanja koje zahtijevaju preispitivanje u načelu ustavnih vrednota te propisao da se do donošenja konačne odluke ukida kriterij od 25.000 riječi (iz čega proizlazi oporezivanje svih dnevnih novina stopom od 5%), poštujući utemeljeno načelo da se posebno snižena stopa

od 5% može primijeniti samo tamo gdje je cilj bio poticanje razvoja djelatnosti ili zaštita osnovnih životnih potreba, predlaže se stopa PDV-a od 5% za isporuku novina nakladnika koji imaju statut medija, otisnutih na papiru koji izlaze dnevno neovisno o broju riječi, osim na one koji u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju, kako bi se potaknuo razvoj te djelatnosti.

Pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji nacionalno zakonodavstvo moralo je biti usklađeno s pravnom stečevinom Europske unije. Budući da su neki od temeljnih načela i vrijednosti, definirani i Ugovorom o pristupanju Europskoj Uniji (nediskriminacija, jednakost i sl.), porezni propisi, a tako i PDV, moraju biti u službi tog načela. Stoga se ovim Zakonom izjednačava oporezivanje svih novina koje izlaze dnevno, osim onih koji u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju.

3. Sniženom stopom PDV-a 10% oporezivale su se novine i časopisi novinskog nakladnika koji ima statut medija osim onih koji su oporezivi po stopi 5%, otisnuti na papiru te osim onih koji u cijelosti ili u većem dijelu sadrže oglase ili služe oglašavanju. Iz navedene odredbe nije razvidno može li se snižena stopa primjenjivati i na časopise novinskog nakladnika za koje ne postoji obveza donošenja statuta medija prema posebnim propisima. Stoga se ovom odredbom pojašnjava da se snižena stopa 13% primjenjuje i na novine i časopise nakladnika za koje ne postoji obveza donošenja statuta medija prema posebnom propisu, osim onih koji u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju. Časopisi za kulturu i umjetnost također su obuhvaćeni oporezivanjem sniženom stopom PDV-a od 13% obzirom da se i oni smatraju časopisima otisnutima na papiru koji izlaze periodično.

4. Zakonom, koji je sada na snazi, propisano je da su isporuke dobara ili obavljanje usluga u okviru diplomatskih i konzularnih sporazuma i isporuke dobara ili obavljanje usluga međunarodnim organizacijama i njihovim članovima oslobođene plaćanja PDV-a. Ovo oslobođenje primjenjuje se izravno, na način da porezni obveznik koji obavlja isporuku ne zaračunava PDV temeljem potvrde nadležnog državnog tijela, u ovom slučaju Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Obzirom da su se u provedbi pojavili problemi u slučaju kada diplomatsko osoblje u trenutku nabave nema navedenu potvrdu već mora naknadno tražiti od isporučitelja ispravak računa predlaže se da se oslobođenje od plaćanja PDV-a za isporuke dobara ili obavljanje usluga u okviru diplomatskih i konzularnih sporazuma te za isporuke dobara ili obavljanje usluga međunarodnim organizacijama i njihovim članovima ostvaruje putem povrata za ona dobra koja se ne otpremaju iz Republike Hrvatske. Povrat PDV-a obavljao bi se na način da se diplomatskim misijama i konzularnim uredima akreditiranim u Republici Hrvatskoj, uredima međunarodnih tijela koje priznaje Republika Hrvatska te članovima njihovog osoblja omogući povrat plaćenog PDV-a na njihove bankovne račune u Republici Hrvatskoj. Zahtjevi za povrat zaprimali bi se u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova - Diplomatskom protokolu na određenim obrascima uz prilaganje originalnih računa te bi Ministarstvo vanjskih i europskih poslova – Diplomatski protokol utvrđivao postoji li pravo na povrat PDV-a i zahtjeve prosljeđivao Poreznoj upravi koja bi nakon obrade računa uplaćivala odobrene iznose povrata na bankovne račune u Republici Hrvatskoj. Navedeno rješenje usuglašeno je s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova te će se postupak ostvarivanja oslobođenja, rokovi za povrat kao i minimalni iznos računa za oslobođenje detaljnije propisati izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku ostvarivanja oslobođenja od poreza na dodanu vrijednost i trošarine za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske unije te međunarodne organizacije (Narodne novine, broj 79/2013).

5. Zakonom, koji je sada na snazi, propisano je da su PDV-a oslobođene isporuke i uvoz dobara iz Dodatka II. Zakona u porezna skladišta. Međutim, pojavila se potreba, radi pojednostavljenja u poslovanju poreznih skladišta, za proširenjem popisa dobara iz navedenog Dodatka II. Zakona te se stoga predlaže izmjena i dopuna Zakona i u vezi isporuka dobara u porezno skladište na način da je plaćanja PDV-a oslobođena isporuka dobara koja podliježu trošarinama prema propisima koji uređuju trošarine te dobara koja podliježu posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića te dobara iz Dodatka II. Zakona u porezna skladišta i unutar poreznih skladišta kao i usluge obavljene na tim dobrima, tako dugo dok se na njih primjenjuje postupak poreznog skladištenja. Navedena odredba trebala bi pojednostaviti poslovanje poreznim obveznicima koji isporučuju dobra drugim poreznim obveznicima u porezno skladište, a pogotovo kad se radi o isporukama dobara koja se iznose u osobnoj prtljazi putnika koji putuju zrakoplovima ili morem na treća područja ili u treće zemlje jer se trgovine u zračnim i pomorskim lukama smatraju poreznim skladištem u odnosu na sva dobra koja se u njih smještaju. Prema članku 52. Zakona plaćanja PDV-a oslobođen je uvoz dobara iz Dodatka II. Zakona ako se smještaju u porezno skladište u Republici Hrvatskoj te isporuke dobara iz Dodatka II. ovoga Zakona kao i usluge obavljene na tim dobrima, tako dugo dok se na njih primjenjuje postupak poreznog skladištenja. Međutim, oslobođenje nije propisano za isporuke dobara unutar poreznog skladišta. Navedene izmjene i dopune predlažu se uzimajući u obzir potrebu za proširenjem popisa dobara iz Dodatka II. Zakona te potrebu za oslobođenjem od plaćanja PDV-a za isporuke unutar poreznog skladišta, a s ciljem pojednostavljenja poslovanja u poreznim skladištima.

6. Prema važećoj odredbi Zakona propisano je da je porezna osnovica kod stjecanja dobara unutar Europske unije naknada koja se utvrđuje temeljem članka 33. Zakona za isporuke istih dobara u tuzemstvu. U vezi s navedenim dodatno će se pojasniti način utvrđivanja porezne osnovice pri stjecanju dobara iz druge države članice Europske unije kako bi se izbjegle eventualne buduće nedoumice, tako da se osnovica utvrđuje temeljem istih elemenata iz članka 33. Zakona koji se koriste za određivanje porezne osnovice za isporuke istih dobara u tuzemstvu. Odnosno prema predloženim izmjenama i dopunama Zakona u poreznu osnovicu pri stjecanju uračunavaju se iznosi poreza, carina, pristojbi i sličnih davanja, osim PDV-a, te sporedni troškovi kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje isporučitelj dobara ili usluga zaračunava kupcu ili primatelju.

7. Prema odredbi članka 75. stavka 2. Zakona propisano je ako oporezive isporuke dobara ili usluga u tuzemstvu obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu, PDV plaća porezni obveznik, odnosno pravna osoba koja nije porezni obveznik, ali je registrirana za potrebe PDV-a, kojemu su obavljene isporuke dobara ili usluga. Navedena odredba dovodila je do određenih nejasnoća te se učestalo primjenjivala samo u onim slučajevima kada je porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu (iz čega proizlazi da može imati sjedište u drugoj državi članici ili trećoj zemlji) zaista uslugu obavljao u tuzemstvu, primjerice na nekretnini u Republici Hrvatskoj. Obzirom na navedeno odredba članka 75. stavka 2. Zakona je općenitije formulirana kako bi se mogla primjenjivati na sve slučajeve kada porezni obveznici koji nemaju sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu, već imaju sjedište u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji, obavljaju isporuke dobara ili usluga hrvatskim poreznim obveznicima ili pravnim osobama koje nisu porezni obveznici, a registrirane su za potrebe PDV-a.

8. Predloženim izmjenama i dopunama Zakona također se uređuje da je obveznik plaćanja PDV-a osoba upisana u registar obveznika PDV-a kad prima određene isporuke u

tuzemstvu, a ne osoba koja ima dodijeljen PDV identifikacijski broj kao što je propisano sada važećim Zakonom obzirom da pravna osoba koja nije porezni obveznik nije upisana u registar obveznika PDV-a, ali može imati dodijeljen PDV identifikacijski broj. Stoga bi se prijenos porezne obveze obavljao samo onda ako je primatelj isporuke osoba upisana u registar obveznika PDV-a što znači da već vodi poslovne knjige za PDV pa prijenos porezne obveze za njega ne predstavlja povećani administrativni trošak.

9. Prema važećoj odredbi Zakona propisano je da porezni obveznik kod stjecanja dobara unutar Europske unije pretporez može odbiti, ako se iznos obveze PDV-a, kao i svi podaci potrebni za obračun obveze PDV-a na stjecanje dobara unutar Europske unije iskažu u prijavi PDV-a i ako ima odgovarajući račun izdan u skladu s odredbama članaka 78., 79., 80. i 81. Zakona. U vezi s navedenim bilo je potrebno brisati odredbe Zakona u skladu s kojima račun mora biti izdan, obzirom da isporučitelj iz druge države članice koji je obavio isporuku unutar Europske unije, za navedenu isporuku izdaje račun u skladu s pravilima države članice u kojoj ima sjedište, a ne u skladu s odredbama hrvatskog Zakona. Stoga se navedenom odredbom pojednostavljaju uvjeti potrebni za odbitak PDV-a obračunanog na stjecanje dobara unutar Europske unije te se uklanjaju sve nejasnoće koje su mogle dovesti do shvaćanja da računi koje za isporuke unutar Europske unije izdaju porezni obveznici iz drugih država članica moraju biti izdani u skladu s odredbama hrvatskog Zakona.

10. Važećim odredbama Zakona propisano je da strani porezni obveznici koji obavljaju međunarodni prijevoz putnika na području Republike Hrvatske trebaju podnositi prijave PDV-a za svako obračunsko razdoblje, neovisno o tome da li su u tom razdoblju obavljali međunarodni cestovni prijevoz putnika na području Republike Hrvatske ili nisu. U cilju poticanja turizma, te kako bi se dolazak putnika koji putuju i autobusima na destinacije u Republici Hrvatskoj zadržao na sadašnjem nivou proširuje se ovlast ministra financija da propiše kada strani porezni obveznici koji obavljaju međunarodni prijevoz putnika na području Republike Hrvatske trebaju podnijeti prijave PDV-a.

11. Važećim odredbama Zakona propisano je da se glede žalbenog postupka, zastare, obračunavanja, naplate i povrata PDV-a primjenjuju odredbe Općeg poreznog zakona, dok je za pojedine postupke povezane s uvozom dobara propisano da se provode u skladu s carinskim propisima. Obzirom da je za carinske propise nadležna Carinska uprava, u vezi s navedenim bilo je potrebno dodatno odrediti da će carinski ured koji je nadležan za provođenje carinskog postupka, postupak u vezi uvoznog duga provesti u skladu s odredbama carinskih propisa.

c) Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Očekuje se da će povećanje stope PDV-a s 10% na 13% imati izravne učinke na prihode državnog proračuna Republike Hrvatske, kao i propisivanje snižene stope 5% na sve novine koje izlaze dnevno, osim onih koje u cijelosti ili u većem dijelu sadrže oglase ili služe oglašavanju, dok ostale promjene neće imati izravan utjecaj na državni proračun Republike Hrvatske.

U vezi s navedenim procijenjeno je da će zbog izmjena Zakona doći do povećanja prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske u 2014. godini te narednim godinama za otprilike 600 milijuna kuna.

Napominje se da će se izmjenama i dopunama Zakona provesti ciljevi planirani Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2014. – 2016. Vlade Republike Hrvatske. Obzirom da je Ministarstvo financija svojim Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2014. – 2016. projiciralo ukupne prihode državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 114,3 milijarde, što čini međugodišnji rast od 0,8% potrebno je provesti povećanje snižene stope PDV-a od 10% na 13% kako bi se moglo ostvariti projicirano povećanje prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona ne treba osigurati posebna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, obzirom da se poduzimaju hitne mjere radi sprečavanja većih poremećaja u gospodarstvu. Naime povećanjem stope PDV-a od 10% na 13% povećat će se porezni prihodi te će se osigurati redoviti priljev sredstava u državni proračun Republike Hrvatske što će utjecati na njegovu stabilnost i nesmetano funkcioniranje svih proračunskih korisnika u obavljanju poslova koji su im dodijeljeni te u izvršavanju preuzetih obveza. U vezi s navedenim ističe se da je cjelokupna gospodarska politika Republike Hrvatske, pa tako i porezna politika, kao njezin sastavni dio, usmjerena na oživljavanje svih grana hrvatskog gospodarstva uz poseban naglasak na poticanje življeg investicijskog ciklusa, a na što u konačnici značajan utjecaj ima i stabilan državni proračun Republike Hrvatske.

U Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2014. – 2016. Ministarstva financija ističe se da je dinamika rashoda državnog proračuna Republike Hrvatske određena troškovima financiranja visokog javnog duga koji je narastao uslijed višegodišnjih deficita i preuzetih dugova zbog lošeg upravljanja u prošlosti te rashodima vezanim uz članstvo u Europskoj uniji. Također je naglašeno da je u 2014. godini potrebno izdvojiti dodatnih 2,5 milijardi kuna za podmirenje rashoda za kamate, dok rashodi povezani s članstvom Republike Hrvatske u Europskoj uniji bilježe značajan porast i to za 4,7 milijardi kuna. Time ti rashodi zauzimaju ukupni fiskalni prostor i ograničavaju kretanje svih ostalih kategorija proračunskih rashoda. Stoga će se povećanjem stope 10% na 13% ujedno ispuniti i ciljevi planirani Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2014. – 2016. Vlade Republike Hrvatske.

Stoga, zbog svega prethodno navedenoga, a sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, br. 73/2013 i 99/2013) u članku 34. stavku 1. prva rečenica mijenja se i glasi:

„Porezna osnovica kod stjecanja dobara unutar Europske unije utvrđuje se temeljem istih elemenata iz članka 33. ovoga Zakona koji se koriste za određivanje porezne osnovice za isporuke istih dobara u tuzemstvu.“

Članak 2.

U članku 38. stavku 2. točka g) mijenja se i glasi:

„g) novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju,“.

U stavku 3. broj: „10“ zamjenjuje se brojem: „13“.

Točka c) mijenja se i glasi:

„c) novine i časopise novinskog nakladnika koji ima statut medija te novine i časopise nakladnika za koje ne postoji obveza donošenja statuta medija prema posebnom propisu, osim onih iz stavka 2. točke g) ovoga članka, otisnute na papiru koji izlaze periodično te osim onih koji u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju,“.

U točki h) zarez se zamjenjuje točkom.

Točka i) briše se.

Članak 3.

U članku 48. stavku 1. točki a) zarez se zamjenjuje točkom i dodaje rečenica koja glasi:

„Ako se dobra ne otpremaju iz Republike Hrvatske oslobođenje od PDV-a ostvaruje se putem zahtjeva za povrat PDV-a,“.

Točka c) mijenja se i glasi:

„c) isporuke dobara ili obavljanje usluga međunarodnim tijelima koja nisu navedena u točki b) ovoga stavka i članovima takvih tijela u okviru primjene mjerodavnih međunarodnih ugovora o njihovom osnivanju, statusu, djelovanju ili njihovom sjedištu koji obvezuju Republiku Hrvatsku. Ako se dobra ne otpremaju iz Republike Hrvatske oslobođenje od PDV-a ostvaruje se putem zahtjeva za povrat PDV-a,“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ministar financija pravilnikom propisuje provedbu ovoga članka u vezi oslobođenja od PDV-a za isporuke izjednačene s izvozom, a osobito postupak ostvarivanja oslobođenja, rokove za povrat kao i minimalni iznos računa za oslobođenje odnosno povrat propisan stavkom 1. točkama a) i c) ovoga članka.“.

Članak 4.

Članak 52. mijenja se i glasi:

„(1) Plaćanja PDV-a oslobođen je uvoz dobara iz Dodatka II. ovoga Zakona, uvoz dobara koja podliježu trošarinama prema propisima koji uređuju trošarine te dobara koja podliježu posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića, ako se smještaju u porezno skladište u Republici Hrvatskoj.

(2) Plaćanja PDV-a oslobođena je isporuka dobara iz Dodatka II. ovoga Zakona, isporuka dobara koja podliježu trošarinama prema propisima koji uređuju trošarine te dobara koja podliježu posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića, u porezna skladišta i unutar njih kao i usluge obavljene na tim dobrima, tako dugo dok se na njih primjenjuje postupak poreznog skladištenja.

(3) Poreznim skladištem, u smislu ovoga Zakona, za dobra koja podliježu trošarinama prema propisima koji uređuju trošarine te dobra koja podliježu posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića smatra se prostor koji je određen kao trošarinsko, odnosno porezno skladište u skladu s posebnim propisima.

(4) Ministar financija pravilnikom propisuje provedbu ovoga članka u vezi poreznog skladišta.“.

Članak 5.

U članku 53. uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Plaćanja PDV-a oslobođen je uvoz i isporuka svih dobara koja se smještaju u porezno skladište.“.

Članak 6.

U članku 60. stavku 1. točka e) mijenja se i glasi:

„e) da iznos obveze PDV-a, kao i sve podatke potrebne za obračun PDV-a na stjecanje dobara unutar Europske unije iskaže u prijavi PDV-a iz članka 85. stavka 1. ovoga Zakona i da ima račun,“.

Članak 7.

U članku 75. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako oporezive isporuke dobara ili usluga obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu, PDV plaća porezni obveznik odnosno

pravna osoba koja nije porezni obveznik, ali je registrirana za potrebe PDV-a, kojemu je obavljena isporuka dobara ili usluga.“.

U stavku 3. riječi: „registriran za potrebe PDV-a“ zamjenjuju se riječima: „upisan u registar obveznika PDV-a“.

Članak 8.

U članku 85. stavku 9. iza riječi: „obračuna PDV-a“ briše se točka i dodaju riječi koje glase:

„te rokove podnošenja prijave iz stavka 6. ovoga članka koju podnosi porezni obveznik koji obavlja međunarodni cestovni prijevoz putnika na području Republike Hrvatske.“.

Članak 9.

U članku 129. ispred riječi: „Glede“ stavlja se oznaka stavka koja glasi: „(1)“.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Carinski ured koji je nadležan za provođenje carinskog postupka, postupke iz stavka 1. ovoga članka u vezi uvoznog duga provest će u skladu s odredbama carinskih propisa.“.

Članak 10.

U cijelom tekstu Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, br. 73/2013 i 99/2013) riječi: „Sjevernoatlantski savez“ zamjenjuju se riječima „Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora (NATO)“ u odgovarajućem padežu.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbe članka 2. stavka 2. ovoga Zakona koji stupa na snagu 1. siječnja 2014. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom dodatno se pojašnjava utvrđivanje porezne osnovice pri stjecanju dobara iz druge države članice Europske unije pa se propisuje da se porezna osnovica kod stjecanja dobara unutar Europske unije utvrđuje temeljem istih elemenata iz članka 33. Zakona koji se koriste za određivanje porezne osnovice za isporuke istih dobara u tuzemstvu. Prema tome u poreznu osnovicu uračunavaju se iznosi poreza, carina, pristojbi i sličnih davanja, osim PDV-a, te sporedni troškovi kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje isporučitelj dobara ili usluga zaračunava kupcu ili primatelju.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuje se povećanje stope PDV-a 10% na stopu 13%, te će se sva dobra i usluge koje su se oporezivale po stopi PDV-a 10% oporezivati stopom 13%. Predlaže se oporezivanje stopom PDV-a 5% svih novina koje izlaze dnevno i otisnute su na papiru, neovisno o broju riječi, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju. Između ostalog, predlaže se oporezivanje sniženom stopom PDV-a od 13% novina i časopisa nakladnika koji imaju statut medija te novina i časopisa nakladnika za koje ne postoji obveza donošenja statuta medija prema posebnom propisu, osim onih koji se oporezuju stopom PDV-a 5%, otisnutih na papiru koji izlaze dnevno ili periodično te osim na one koji u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju. Časopisi za kulturu i umjetnost također su obuhvaćeni oporezivanjem sniženom stopom PDV-a od 13% obzirom da se i oni smatraju časopisima otisnutima na papiru koji izlaze periodično. Znanstveni časopisi i dalje podliježu oporezivanju sniženom stopom PDV-a 5%, obzirom da su prije uvođenja snižene stope 5% bili oporezivi stopom 0%.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuje se da se oslobođenje od plaćanja PDV-a za isporuke dobara ili obavljanje usluga u okviru diplomatskih i konzularnih sporazuma te za isporuke dobara ili obavljanje usluga međunarodnim tijelima i njihovim članovima ostvaruje putem povrata PDV-a. Povrat PDV-a će se ostvarivati putem podnesenog zahtjeva za povrat Ministarstvu vanjskih i europskih poslova - Diplomatskom protokolu koji će zahtjev za povrat proslijediti Poreznoj upravi radi obrade zahtjeva i vraćanja PDV-a i to za ona dobra koja se ne otpremaju iz Republike Hrvatske. Također se proširuje ovlast ministra financija da propiše postupak ostvarivanja povrata PDV-a te iznose računa i rokove za povrat PDV-a.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se da se u porezna skladišta mogu uz dobra iz Dodatka II. Zakona, smještati i dobra koja podliježu trošarinama prema propisima koji uređuju trošarine te dobra koja podliježu posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića i da su plaćanja PDV-a oslobođene isporuke tih dobara u porezna skladišta i unutar poreznih skladišta kao i usluge obavljene na tim dobrima, tako dugo dok se na njih primjenjuje postupak poreznog skladištenja. Nadalje, propisuje se da se poreznim skladištem za dobra koja podliježu trošarinama prema propisima koji uređuju trošarine te dobra koja podliježu posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića, u smislu Zakona, smatra prostor koji je određen kao trošarinsko, odnosno porezno skladište u skladu s posebnim propisima.

Uz članak 5.

Ovim člankom se propisuje da se trgovine koje se nalaze u zračnim ili pomorskim lukama, a koje prodaju dobra putnicima koji putuju na međunarodnim linijama smatraju poreznim skladištima u odnosu na sva dobra koja se smještaju u njih.

Uz članak 6.

Ovim se člankom propisuje da je kod stjecanja dobara unutar Europske unije uvjet za odbitak pretporeza da se iznos obveze PDV-a kao i svi potrebni podaci za obračun PDV-a na stjecanje dobara unutar Europske unije trebaju iskazati u prijavi PDV-a te da porezni obveznik koji je obavio stjecanje ima račun koji mu je izdao isporučitelj iz druge države članice u skladu s pravilima te države članice.

Uz članak 7.

Ovim člankom se propisuje da hrvatski porezni obveznik, odnosno pravna osoba koja nije porezni obveznik plaća hrvatski PDV u slučaju kada mu isporuku dobara ili usluga obavlja porezni obveznik koji nema sjedište u Republici Hrvatskoj, već u drugoj državi članici Europske unije ili u trećoj zemlji. Ovim člankom također se propisuje da porezna obveza za određene isporuke u tuzemstvu prelazi na poreznog obveznika upisanog u registar obveznika PDV-a umjesto na poreznog obveznika registriranog za potrebe PDV-a kako bi se izbjeglo da porezna obveza prelazi na osobu koja plaća PDV samo na stjecanja dobara ili na usluge primljene iz drugih država članica. Na ovaj način se olakšava poslovanje poreznim obveznicima koji nisu upisani u registar obveznika PDV-a.

Uz članak 8.

Zbog podnošenja prijave PDV-a stranih poreznih obveznika koji obavljaju međunarodni cestovni prijevoz putnika na području Republike Hrvatske daje se ovlast ministru financija da propiše kada navedeni porezni obveznici trebaju podnijeti prijave PDV-a.

Uz članak 9.

Obzirom da je važećim odredbama Zakona propisano da se glede žalbenog postupka, zastare, obračunavanja, naplate i povrata PDV-a primjenjuju odredbe Općeg poreznog zakona, dok je za pojedine postupke povezane s uvozom dobara propisano da se provode u skladu s carinskim propisima, ovim se člankom propisuje da će carinski ured koji je nadležan za provođenje carinskog postupka, postupak u vezi uvoznog duga provesti u skladu s odredbama carinskih propisa.

Uz članak 10.

Ovim se člankom u cijelom Zakonu provodi tehnička izmjena naziva Sjevernoatlantski savez u službeni naziv Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora (NATO).

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 34.

(1) Porezna osnovica kod stjecanja dobara unutar Europske unije je naknada koja se utvrđuje temeljem članka 33. ovoga Zakona za isporuke istih dobara u tuzemstvu. U slučaju stjecanja dobara iz članka 9. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona, porezna osnovica je nabavna cijena tih ili sličnih dobara ili, ako je ta cijena nepoznata, visina troškova utvrđenih u trenutku isporuke.

(2) U poreznu osnovicu u smislu stavka 1. ovoga članka, uključuju se i trošarine što ih je stjecatelj dobara koja podliježu trošarinama unutar Europske unije obvezan platiti ili je platio.

(3) Ako nakon stjecanja dobara unutar Europske unije stjecatelj dobara ostvari povrat trošarine plaćene u državi članici u kojoj je započela otprema ili prijevoz tih dobara, porezna osnovica kod stjecanja dobara odgovarajuće će se umanjiti.

Članak 38.

(1) PDV se obračunava i plaća po stopi 25%.

(2) PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi 5% na isporuke sljedećih dobara i usluga:

a) sve vrste kruha,

b) sve vrste mlijeka (kravlje, ovčje, kozje), koje se stavlja u promet pod istim nazivom u tekućem stanju, svježe, pasterizirano, homogenizirano, kondenzirano (osim kiselog mlijeka, jogurta, kefira, čokoladnog mlijeka i drugih mliječnih proizvoda), nadomjestke za majčino mlijeko,

c) knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, za osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje, u svim fizičkim oblicima,

d) lijekove određene u skladu s Odlukom o utvrđivanju Liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,

e) medicinsku opremu, pomagala i druge sprave koje se koriste za ublažavanje liječenja invalidnosti isključivo za osobnu uporabu invalida propisane Pravilnikom o ortopedskim i drugim pomagalima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,

f) kino ulaznice,

g) novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno i kao opće-informativni tisak objavljuju novinarske autorske tekstove u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju,

h) znanstvene časopise.

(3) PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi 10% na isporuke sljedećih dobara i usluga:

- a) usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u hotelima ili objektima slične namjene, uključujući smještaj za vrijeme odmora, iznajmljivanje prostora u kampovima za odmor ili u mjestima određenima za kampiranje te smještaj u plovnim objektima nautičkog turizma,
- b) usluge pripremanja hrane i obavljanje usluga prehrane u ugostiteljskim objektima te pripremanje i usluživanje bezalkoholnih pića i napitaka, vina i piva u tim objektima,
- c) novine i časopise novinskog nakladnika koji ima statut medija, osim onih iz stavka 2. točke g) ovoga članka, otisnute na papiru te osim onih koji u cijelosti ili u većem dijelu sadrže oglase ili služe oglašavanju,
- d) jestiva ulja i masti, biljnog i životinjskog podrijetla,
- e) dječju hranu i prerađenu hranu na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu,
- f) isporuku vode, osim vode koja se stavlja na tržište u bocama ili u drugoj ambalaži,
- g) bijeli šećer od trske i šećerne repe koji se na tržište stavlja u kristalnom obliku,
- h) ulaznice za koncerte,
- i) časopise za kulturu i umjetnost.

(4) Ministar financija pravilnikom propisuje provedbu ovoga članka u vezi primjene snižene stope PDV-a.

Članak 48.

(1) Plaćanja PDV-a oslobođene su sljedeće isporuke:

- a) isporuke dobara ili obavljanje usluga u okviru diplomatskih i konzularnih sporazuma,
- b) isporuke dobara i obavljanje usluga Europskoj uniji, Europskoj zajednici za atomsku energiju, Europskoj središnjoj banci ili Europskoj investicijskoj banci ili organizacijama koje je osnovala Europska unija na koje se primjenjuje Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije u okvirima i pod uvjetima koji su utvrđeni tim Protokolom i Sporazumom između Republike Hrvatske i Europske unije o provedbi Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj ili sporazumima o sjedištu tih organizacija, ako to ne dovodi do narušavanja načela tržišnog natjecanja,
- c) isporuke dobara ili obavljanje usluga međunarodnim tijelima koja kao takve priznaje Republika Hrvatska koja nisu navedene u točki b) ovoga stavka i članovima takvih tijela uz ograničenja i pod uvjetima propisanim međunarodnim sporazumima o osnivanju tih tijela ili sporazumima o njihovom sjedištu,
- d) isporuke dobara ili obavljanje usluga na području Republike Hrvatske za potrebe oružanih snaga drugih država članica Sjevernoatlantskog saveza ili civilnog osoblja koje ih prati te za opskrbu njihovih menzi i kantina, kada te snage sudjeluju u zajedničkoj obrani,
- e) isporuke dobara ili obavljanje usluga u drugu državu članicu, namijenjenih za potrebe oružanih snaga bilo koje države članice Sjevernoatlantskog saveza, osim same države članice

odredišta, za potrebe tih snaga ili civilnog osoblja koje ih prati ili za opskrbu njihovih menzi i kantina, kada te snage sudjeluju u zajedničkoj obrani,

f) isporuke zlata središnjim bankama.

(2) Ministar financija pravilnikom propisuje detaljne odredbe o oslobođenjima od PDV-a za isporuke izjednačene s izvozom.

Članak 52.

(1) Plaćanja PDV-a oslobođen je uvoz dobara iz Dodatka II. ovoga Zakona namijenjenih unosu u porezno skladište u Republici Hrvatskoj.

(2) Plaćanja PDV-a oslobođena je isporuka dobara iz Dodatka II. ovoga Zakona u porezna skladišta kao i usluge obavljene na tim dobrima, tako dugo dok se na njih primjenjuje postupak poreznog skladištenja.

(3) Poreznim skladištem za mineralna ulja smatra se prostor koji je određen kao trošarinsko skladište u skladu s propisima koji uređuju trošarine.

(4) Ministar financija pravilnikom propisuje provedbu ovoga članka u vezi poreznog skladišta.

Članak 53.

Plaćanja PDV-a oslobođen je uvoz dobara i isporuka dobara:

a) ako su dobra namijenjena trgovinama oslobođenima PDV-a koje se nalaze u zračnoj ili pomorskoj luci, za isporuku dobara koja se iznose u osobnoj prtljazi putnika koji putuju zrakoplovima ili morem na treća područja ili u treće zemlje, ako je takva isporuka oslobođena PDV-a na temelju članka 45. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona,

b) ako su dobra namijenjena poreznim obveznicima za isporuku putnicima u zrakoplovima ili brodovima tijekom leta ili plovidbe morem pod uvjetom da se mjesto završetka prijevoza nalazi izvan Europske unije,

c) ako su dobra namijenjena poreznim obveznicima za obavljanje isporuka koje su oslobođene PDV-a na temelju članka 48. stavka 1. točaka a), b), c), d) i e) ovoga Zakona.

Članak 60.

(1) Porezni obveznik može odbiti pretporez za isporuku dobara ili usluga, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

a) odbitak pretporeza nije isključen prema članku 58. stavcima 4. i 8., članku 61. stavku 1. te članku 62. stavku 1. ovoga Zakona,

b) ima račun u vezi s isporukom dobara i usluga, izdan u skladu s odredbama članaka 78., 79., 80. i 81. ovoga Zakona, osim u slučaju iz točke c) ovoga stavka,

c) da za uvezena dobra ima jedinstvenu carinsku deklaraciju u kojoj je naveden kao primatelj ili uvoznik dobara te u kojoj je iskazan iznos PDV-a koji treba platiti ili je omogućeno njegovo izračunavanje,

d) kada je obavezan platiti PDV temeljem prijenosa porezne obveze prema članku 75. stavku 1. točkama 3., 6. i 7. te članku 75. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona,

e) da iznos obveze PDV-a, kao i sve podatke potrebne za obračun obveze PDV-a na stjecanje dobara unutar Europske unije iskaže u prijavi PDV-a iz članka 85. stavka 1. ovoga Zakona i da ima odgovarajući račun izdan u skladu s odredbom članka 78., 79., 80. i 81. ovoga Zakona,

f) kod plaćenog predujma pretporez može odbiti ako je primljeni račun izdan u skladu s člankom 78. stavkom 1. ovoga Zakona.

(2) Porezni obveznik odbija pretporez tako da od ukupnog iznosa PDV-a, koji je obavezan platiti za obračunsko razdoblje, odbije ukupni iznos pretporeza za koji su u obračunskom razdoblju ispunjeni uvjeti za odbitak pretporeza propisani ovim člankom.

(3) Ministar financija pravilnikom propisuje provedbu ovoga članka u vezi uvjeta za odbitak pretporeza.

Članak 75.

1) PDV mora plaćati:

1. svaki porezni obveznik koji obavlja oporezive isporuke dobara i usluga, osim kada je PDV u skladu s odredbama ovoga članka obvezna plaćati druga osoba,
2. svaka osoba koja se smatra uvoznikom, odnosno carinskim dužnikom ili primateljem dobara prema carinskim propisima,
3. svaka osoba koja obavi oporezivo stjecanje dobara unutar Europske unije i primatelj dobara iz članka 10. stavka 4. ovoga Zakona,
4. stjecatelj novih prijevoznih sredstava u slučaju iz članka 4. stavka 1. točke 2.b) ovoga Zakona,
5. izdavatelj računa iz članka 79. stavaka 10. i 11. ovoga Zakona te svaka osoba koja iskaže PDV na računu,
6. svaki porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a, kojoj se obavljaju usluge iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona ako te usluge obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu,
7. svaka osoba registrirana za potrebe PDV-a u tuzemstvu kojoj je obavljena isporuka plina, električne energije, hlađenja ili grijanja putem sustava iz članka 15. ovoga Zakona, ako isporuke obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu.

(2) Ako oporezive isporuke dobara ili usluga u tuzemstvu obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu, PDV plaća porezni obveznik odnosno pravna osoba koja nije porezni obveznik, ali je registrirana za potrebe PDV-a, kojemu je obavljena isporuka dobara ili usluga.

(3) Porezni obveznik registriran za potrebe PDV-a u Republici Hrvatskoj obavezan je platiti PDV kada mu se obave sljedeće isporuke:

- a) građevinske usluge kojima se smatraju usluge u vezi s izgradnjom, održavanjem, rekonstrukcijom ili uklanjanjem građevina, uključujući usluge popravka i čišćenja. Isto se odnosi i na ustupanje osoblja ako ustupano osoblje obavlja građevinske usluge,
- b) isporuke rabljenog materijala i onoga koji se u istom stanju ne može ponovno upotrijebiti, otpada, industrijskog i neindustrijskog otpada, reciklažnog otpada, djelomično obrađenog otpada, te dobara i usluga koje pravilnikom propisuje ministar financija,
- c) isporuka nekretnina, prema članku 40. stavku 1. točkama j) i k) ovoga Zakona, ako se isporučitelj odlučio za oporezivanje u skladu s člankom 40. stavkom 4. ovoga Zakona,
- d) isporuka nekretnina koje je prodao ovršenik u postupku ovrhe,
- e) prijenos emisijskih jedinica stakleničkih plinova sukladno propisima kojima se uređuje sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

(4) U smislu ovoga članka, porezni obveznik koji u tuzemstvu ima stalnu poslovnu jedinicu smatra se poreznim obveznikom koji nema sjedište u tuzemstvu ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) porezni obveznik obavlja oporezivu isporuku dobara i usluga u tuzemstvu,
- b) poslovna jedinica koju ima porezni obveznik u tuzemstvu ne sudjeluje u toj isporuci dobara i obavljenih usluga.

(5) Ministar financija pravilnikom propisuje provedbu ovoga članka u vezi obveze plaćanja PDV-a.

Članak 85.

(1) Porezni obveznik mora za obračunsko razdoblje utvrditi obvezu PDV-a i iskazati je u prijavi PDV-a u kojoj se navode svi podaci potrebni za obračunavanje PDV-a odnosno ukupnu vrijednost oporezivih transakcija i iznos PDV-a i pretporeza po stopama PDV-a te ukupnu vrijednost oslobođenih transakcija i transakcija koje ne podliježu oporezivanju.

(2) Osim podataka iz stavka 1. ovoga članka u prijavi PDV-a koji se odnosi na određeno obračunsko razdoblje porezni obveznik mora navesti sljedeće podatke:

- a) ukupnu vrijednost, bez PDV-a, isporuka dobara iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona za koje je u tom obračunskom razdoblju nastala obveza obračuna PDV-a,
- b) ukupnu vrijednost, bez PDV-a, stjecanja dobara unutar Europske unije te stjecanja iz članka 9. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona, obavljenih u Republici Hrvatskoj za koje je u tom obračunskom razdoblju nastala obveza obračuna PDV-a,
- c) ukupnu vrijednost, bez PDV-a, isporuka dobara iz članka 13. stavaka 3., 4. i 10. ovoga Zakona, obavljenih na području druge države članice za koje je u tom obračunskom razdoblju nastala obveza obračuna PDV-a, ako su dobra poslana ili otpremljena iz Republike Hrvatske,
- d) ukupnu vrijednost, bez PDV-a, isporuka dobara iz članka 13. stavaka 3., 4. i 10. ovoga Zakona, obavljenih u Republici Hrvatskoj i za koje je u tom obračunskom razdoblju nastala obveza obračuna PDV-a, ako se dobra pošalju ili otpreme iz druge države članice,
- e) ukupnu vrijednost isporuka dobara, bez PDV-a, za koja je primatelj isporuke iz članka 10. stavka 4. ovoga Zakona obavezan platiti PDV prema članku 75. stavku 1. točki 3. ovoga Zakona i za koje je u tom obračunskom razdoblju nastala obveza obračuna PDV-a,

f) ukupnu vrijednost obavljenih usluga, bez PDV-a, iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona za koje je u tom obračunskom razdoblju nastala obveza obračuna PDV-a,

g) ukupnu vrijednost isporuka za koje je primatelj obavezan platiti PDV u skladu s člankom 75. stavkom 1. točkom 7. te člankom 75. stavicima 2. i 3. ovoga Zakona.

(3) Prijavu iz stavka 1. ovoga članka obvezna je podnijeti i osoba koja je obvezna platiti PDV umjesto poreznog obveznika koji nema sjedište u Republici Hrvatskoj, pravna osoba koja nije porezni obveznik i obvezna je platiti PDV na stjecanje dobara unutar Europske unije, osoba koja je registrirana za potrebe PDV-a i stječe novo prijevozno sredstvo te porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, čija ostala stjecanja nisu predmet oporezivanja PDV-om, a koji unutar Europske unije stječe dobra koja podliježu trošarinama.

(4) Kod obračunavanja PDV-a potrebno je uzeti u obzir i iznose iskazane na računu iz članka 79. stavaka 10. i 11. ovoga Zakona.

(5) Od iznosa PDV-a koji se obračunava prema odredbama stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka, odbija se pretporez u smislu članka 57. stavka 2. ovoga Zakona.

(6) Porezni obveznik prijavu PDV-a iz stavka 1. ovoga članka mora predati nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu na propisanom obrascu do 20-og dana u mjesecu koji slijedi po završetku obračunskog razdoblja iz članka 84. stavaka 2., 3. i 5. ovoga Zakona.

(7) Konačni obračun PDV-a porezni obveznik mora predati nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu, odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu do kraja veljače tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Konačni obračun PDV-a porezni obveznik je obavezan predati u roku od dva mjeseca od prestanka poslovanja.

(8) Ako porezni obveznik u propisanom roku ne podnese prijavu PDV-a ili konačni obračun PDV-a ili nema propisanu dokumentaciju i porezne evidencije, Porezna uprava može procijeniti ili utvrditi poreznu obvezu.

(9) Ministar financija pravilnikom propisuje oblik i sadržaj obrasca prijave PDV-a i konačnog obračuna PDV-a.

Članak 129.

Glede žalbenog postupka, zastare, obračunavanja, naplate i povrata PDV-a primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona. Glede prekršajnog postupka primjenjuju se odredbe Prekršajnog zakona.